

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI HEVOSKASVATUKSEN JA HEVOSURHEILUN EDISTÄMISEEN MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA (HE 260/2022 VP)

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on saanut aiempien kirjallisten lausuntojen lisäksi lausunnon otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä Luonnonvarakeskukselta.

Maa- ja metsätalousministeriö lausuu Luonnonvarakeskuksen lausunnossa esitettyjen huomautusten osalta kunnioittaen seuraavaa.

Luonnonvarakeskus toi lausunnossaan ensinnäkin esiin rahoituksen suuren merkityksen Luonnonvarakeskuksen hevostutkimukselle ja tutkimusresurssien ylläpidolle ja katsoo, että riittävän tutkimus- ja kehittämisrahoituksen määrä on turvattava. Lausunnossa tuotiin esiin myös geenivaroista huolehtimisen tärkeys suomenhevosen monimuotoisuudelle. Edelleen Luonnonvarakeskuksen lausunnon mukaan suomenhevosen perinnöllisen monimuotoisuuden turvaksi tarvitaan pakastegeenipankki (kryopankki), johon pakastetaan suomenhevosen siemennestettä ja alkioita. Lausunnossa nostettiin esiin lisäksi tarve kohdentaa rahoitusta suomenhevosen R-suunnan kasvatukseen.

Luonnonvarakeskuksen lausunnossa tuotiin esiin rahoituksen suuri merkitys Luonnonvarakeskuksen hevostutkimukselle ja tutkimusresurssien ylläpidolle. Kuten Luonnonvarakeskuksen lausunnosta ilmenee, Luonnonvarakeskukselle on valtion talousarvioissa osoitettu erikseen ns. korvamerkittynä 168 000 euroa hevostalouden tutkimukseen. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriössä on tutkimustarkoituksiin oma järjestelmänsä. Maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa säännöllisesti erilaisia tutkimus-, kehittämis- ja selvityshankkeita hevossektori mukaan lukien sekä maatilatalouden kehittämisrahastosta, että erilliseltä tutkimus- ja kehittäminen -momentilta.

Luonnonvarakeskus toi lausunnossaan esiin sen, että Luonnonvarakeskuksen vastuulla on geenivaroista huolehtiminen. Luonnonvarakeskuksesta annetun lain (561/2014) 2 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan Luonnonvarakeskuksen tehtävänä on toimialallaan hoitaa geenivarojen monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyvät tehtävät. Lisäksi Luonnonvarakeskus on edellisellä ohjelmakaudella tehnyt eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) 5 §:n 7 momentissa tarkoitetun sopimuksen alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä, jonka perusteella Luonnonvarakeskukselle on maksettu vuosittain ympäristökorvausta. Tällä hetkellä alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä tehdyn sopimuksen perusteella maksettavasta ympäristökorvauksesta säädetään eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) 5 §:n 3 momentissa.

Kuten aiemmin maa- ja metsätalousvaliokunnalle toimitetuista lausunnoista sekä hallituksen esityksestä ilmenee, maa- ja metsätalousministeriö on myöntänyt hevosalalle tarkoitetuista rahapeliteutoista vuosittain Suomen Hippos ry:n kautta kasvatustukea hevosten kasvattajille (vuonna 2022 noin 2,6 miljoonaa euroa). Kasvatustuki ohjautuu ravihevosten ohella myös ratsuhevosille ja poneille sekä suomenhevosratsuille. Lähtökohtana on sekä rotujen että eri käyttötarkoitusten mahdollisimman tasapuolinen kohtelu. Osana kasvatustuen tammapalkkioita tukea ohjataan myös Luonnonvarakeskuksen lausunnossa mainituille R-suunnan suomenhevosille kuten muillekin käyttömuodoille sekä erikseen suomenhevosen monimuotoisuuden ylläpitämiseen. Kasvatustuki myönnetään Suomen Hippos ry:n esityksestä ja keskusjärjestön hakemuksen perusteella jaettavaksi edelleen hevoskasvattajille, jolloin keskusjärjestö tehtäväroolinsa mukaisesti arvioi tarkemmin vuosittain sen tarpeellisuutta ja kohdentumista.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa yleisesti suomenhevosten jalostuksen osalta, että Suomen Hippos ry on Ruokaviraston eläinjalostustoiminnasta annetun lain (1319/2014) nojalla hyväksymä suomenhevosen kantakirjaa pitävä yhteisö. Suomenhevosen kantakirjaa pitävänä yhteisönä Suomen Hippos ry:llä on myös Ruokaviraston hyväksymä suomenhevosen jalostusohjelma. Kantakirjaa pitäväksi yhteisöksi hyväksytyn tahon tulee toiminnassaan noudattaa sekä edellä mainitun lain 1319/2014 säännöksiä että hyvinkin yksityiskohtaisen Euroopan parlamentin ja neuvoston antaman ns. eläinjalostusasetuksen¹ säännöksiä.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa lisäksi, että alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen perusteella voidaan myöntää ympäristökorvausta myös suomenhevosille. Edellisellä, vuoden 2022 lopussa päättyneellä ohjelmakaudella korvauksen suuruus on ollut 300 euroa². Tällä, vuoden 2023 alusta alkaneella rahoituskaudella edellä mainittu korvausta myönnetään eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) nojalla. Korvauksen määrä suomenhevosille on tällä rahoituskaudella 350 euroa, mikä määrä on sisällytetty Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan vuosille 2023–2027.

Edellä esitetyn ja eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle aiemmin toimitetuissa lausunnoissa esitetyn perusteella maa- ja metsätalousministeriö katsoo, ettei hallituksen esitykseen (HE 260/2022 vp) sisältyvää lakiehdotusta laiksi hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista tulisi eduskuntakäsittelyn aikana muuttaa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1012 puhtasrotuisten jalostuseläinten, risteytettyjen jalostussikojen ja niiden sukusolujen ja alkuiden jalostuksessa, kaupassa ja unioniin tulossa sovellettavista jalostus- ja polveutumisedellytyksistä ja asetuksen (EU) N:o 652/2014, neuvoston direktiivien 89/608/ETY ja 90/425/ETY muuttamisesta sekä tiettyjen eläinjalostusta koskevien säädösten kumoamisesta ("eläinjalostusasetus")

² eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) nojalla annettu valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta (235/2015), 54 §